

Problema 1. Dacă x, y, z sunt numere reale pozitive astfel ca

$$\frac{x^2 + xy}{y} = \frac{y^2 + yz}{z} = \frac{z^2 + zx}{x},$$

arătați că $x = y = z$.

Manuela Prajea

Soluția 1: Putem presupune, fără a restrânge generalitatea, că $x \geq y$ și $x \geq z$.

Atunci $\frac{x^2 + xy}{y} \geq 2x$, iar $\frac{z^2 + zx}{x} \leq 2z$. Deducem că $2z \geq 2x$, de unde, cu presupunerea inițială, $x = z$. Atunci avem $\frac{x^2 + xy}{y} = \frac{z^2 + zx}{x} = 2x$, de unde $x = y$ și concluzia.

Soluția 2: În funcție de relația de ordine dintre x, y, z distingem șase cazuri:

Cazul I.: dacă $x \leq y \leq z$ atunci $\frac{x}{y} \leq 1 \leq \frac{z}{x}$ și $x + y \leq x + z$. Înmulțind termen cu termen aceste două inegalități (termenii sunt numere pozitive), obținem $\frac{x^2 + xy}{y} \leq \frac{z^2 + zx}{x}$. Conform enunțului, avem egalitate în această inegalitate, deci și în inegalitățile pe care le-am înmulțit. Rezultă așadar $\frac{x}{y} = 1 = \frac{z}{x}$, adică $x = y = z$.

Analog se tratează cazurile **II.** $y \leq z \leq x$ și **III.** $z \leq x \leq y$.

Cazul IV.: dacă $x \leq z \leq y$ atunci $\frac{x}{y} \leq 1 \leq \frac{y}{z}$ și $x + y \leq y + z$. Înmulțind termen cu termen aceste două inegalități, obținem $\frac{x^2 + xy}{y} \leq \frac{y^2 + yz}{z}$. Trebuie să avem egalitate în această inegalitate, deci și în inegalitățile pe care le-am înmulțit.

Rezultă așadar $\frac{x}{y} = 1 = \frac{y}{z}$, adică $x = y = z$.

Analog se tratează cazurile **V.** $y \leq x \leq z$ și **VI.** $z \leq y \leq x$.

Așadar în toate cazurile rezultă $x = y = z$.

Problema 2. Se consideră trei pătrate $ABCD$, $BCEF$ și $EFGH$.

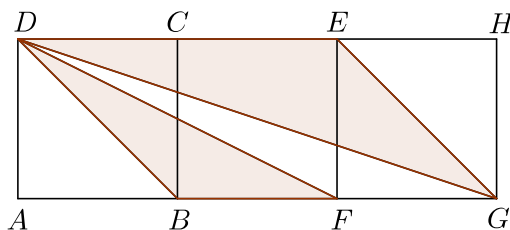
Arătați că $m(\angle EDF) + m(\angle HDG) = 45^\circ$.

Concursul interjudețean „Traian Lalescu”, Deva, 1986

Soluție: Notând cu a lungimea laturilor pătratelor, cu ajutorul teoremei lui Pitagora, găsim că $DB = a\sqrt{2}$, $BF = a$, $DF = a\sqrt{5}$, $DE = 2a$, $EG = a\sqrt{2}$, $DG = a\sqrt{10}$ și întrucât

$$\frac{DB}{DE} = \frac{BF}{EG} = \frac{DF}{DG} = \frac{\sqrt{2}}{2},$$

triunghiurile DBF și DEG sunt asemenea. De aici $m(\angle HDG) = m(\angle BDF)$,
 așadar $m(\angle EDF) + m(\angle HDG) = m(\angle EDF) + m(\angle BDF) = 45^\circ$.

Problema 3. Numerele $1, 2, 3, \dots, 100$ de pe axa numerelor sunt capetele a 50 de segmente, fiecare din numerele $1, 2, 3, \dots, 100$ fiind capăt pentru unul din segmente. Demonstrați că printre cele 50 de segmente există fie două de lungimi egale, fie două care au suma lungimilor egală cu 100.

Revista Kvant, prelucrare

Soluție:

Presupunem că ar fi posibil ca printre cele 50 de segmente să nu fie nici segmente de aceeași lungime, nici segmente cu suma lungimilor 100. Lungimile posibile de segmente sunt $1, 2, 3, \dots, 99$. Împărțim segmentele în mulțimi astfel:

$A_1 =$ mulțimea segmentelor de lungime 1 sau 99;

$A_2 =$ mulțimea segmentelor de lungime 2 sau 98;

$A_3 =$ mulțimea segmentelor de lungime 3 sau 97;

.....

$A_{49} =$ mulțimea segmentelor de lungime 49 sau 51;

$A_{50} =$ mulțimea segmentelor de lungime 50.

Dacă am avea două din cele 50 de segmente într-o aceeași mulțime atunci aceste două segmente ar avea fie aceeași lungime, fie suma lungimilor egală cu 100, ceea ce ar contrazice presupunerea făcută la început. Trebuie așadar să avem exact un segment în fiecare mulțime. Deoarece mulțimile $A_1, A_3, A_5, \dots, A_{49}$ conțin segmente de lungime impară, în vreme ce mulțimile $A_2, A_4, A_6, \dots, A_{50}$ conțin numai segmente de lungime pară, printre cele 50 de segmente vor fi 25 cu lungimea impară și 25 cu lungimea pară.

Să examinăm acum paritatea capetelor unui segment de lungime pară, respectiv impară. Un segment de lungime pară are capetele de aceeași paritate, în vreme ce un segment de lungime impară are capetele de parități diferite. Așadar cele 25 de segmente de lungime impară folosesc 25 de numere pare și 25 de numere impare, urmând ca celelalte 25 de numere pare și celelalte 25 de numere impare să fie folosite la segmentele de lungime pară. Dar 25 de numere pare nu pot fi legate folosind numai segmente de lungime pară, deci presupunerea inițială duce

la o contradicție, prin urmare ea este falsă.

Problema 4. Vom numi un număr natural n *fidel* dacă există numere naturale $a < b < c$ astfel încât $a \mid b$, $b \mid c$ și $n = a + b + c$.

Determinați mulțimea numerelor naturale care nu sunt *fidele*.

Olimpiadă India, 2011 (enunț modificat)

Soluție: (*Dan Schwarz*)

Dacă n este impar, $n = 2k + 1 = 1 + 2 + 2(k - 1)$, deci $n = 2k + 1$ este *fidel* pentru orice $k \geq 3$.

$2^4 = 16$ este *fidel* deoarece $16 = 1 + 3 + 12 = 1 + 5 + 10$.

Dacă un număr natural n este *fidel*, atunci este clar că orice multiplu al lui n este de asemenea *fidel*: $mn = m(a + b + c) = ma + mb + mc$.

Prin urmare singurele numere care ar putea să nu fie *fidele* sunt cele de forma

$n = 2^\ell(2k + 1)$ cu $\ell \in \{0, 1, 2, 3\}$ și $k \in \{0, 1, 2\}$, adică

$n \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 20, 24, 40\}$. Cum însă $10 = 1 + 3 + 6$ este *fidel*, la fel sunt și 20 și 40 . Deoarece orice număr *fidel* $n \geq 1 + 2 + 4 = 7$, rezultă că $1, 2, 3, 4, 5, 6$ nu sunt *fidele*. Rămân în dubiu $8, 12$ și 24 pentru care o simplă verificare arată că ele nu sunt *fidele*.